

zaaknummer 2011 T 385(3)

23 mei 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.A. Thijssen, advocaat te Rotterdam,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot [naamd] [jaar] lid van De Congregatie Salesianen van Don Bosco.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 15 mei 2012.

Op 15 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van aangeklaagde.

Op 27 maart 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur J.P.A. Thijssen.

Aangeklaagde is niet verschenen.

2. De klacht

2.1. Klager woonde met zijn familie in [land]. In 1960 ging klager alleen naar Nederland. Omdat klager alleen naar Nederland ging, werd er voor hem een plek in een internaat gezocht. Zo kwam klager in het tehuis [instelling] te [plaats] terecht. Aangeklaagde was daar als broeder werkzaam en belast met de verzorging van de jongens. Meer in het bijzonder was hij verantwoordelijk voor de [land]-gangers. Ook trad aangeklaagde op als vertrouwenspersoon en als huiswerk- en sportbegeleider.

Klager huilde veel in het tehuis, omdat er op maandag nooit post voor hem was. Klager had maanden, soms een jaar, geen contact met zijn ouders. Dat deed zeer. Aangeklaagde kwam dan naar klager toe en sloeg een arm om hem heen. Hij vroeg klager te vertellen wat er aan de hand was. Hierdoor kreeg klager het gevoel dat hij aangeklaagde kon vertrouwen. In eerste instantie vond klager een vriend in aangeklaagde, omdat hij zijn verhaal en gevoelens bij hem kwijt kon.

Aangeklaagde bracht klager 's avonds naar bed. Hij ging dan naast klager op het bed zitten of liggen en pakte dan de hand van klager en legde die op zijn penis. Klager moest dan over de penis van aangeklaagde heen wrijven. Als klager niet deed wat aangeklaagde wilde, mocht hij niet sporten.

Als er gesport werd, moest iedereen zich omkleden op de slaapzaal van het koetshuis. Het was niet toegestaan in je normale kleding te sporten. Aangeklaagde had de sleutel van de slaapzaal. Hij moest voor iedereen de deur open doen als de kinderen zich wilden omkleden voor het sporten. Aangeklaagde ging vaak met klager mee als hij zich wilde omkleden voor het sporten.

Klager werd ook door aangeklaagde had zijn kamer op de slaapzaal in het koetshuis uitgenodigd. Klager heeft aangeklaagde vaker dan 15 à 20 keer oraal moeten bevredigen. Dat gebeurde op de slaapzaal in het koetshuis en in de kamer van aangeklaagde.

Op een dag wilde aangeklaagde weer dat klager hem seksueel bevredigde, toen klager zich wilde omkleden voor het sporten. Klager rende voor aangeklaagde weg, maar aangeklaagde rende achter klager aan. Voordat klager bij het sportveld kwam, moest hij langs een fietsenstalling rennen. Daar kreeg aangeklaagde klager te pakken en trok klager naar binnen. Aangeklaagde dwong klager hem oraal te bevredigen. Na afloop moest klager overgeven. Aangeklaagde was niet tevreden over hoe het gegaan was en dreigde dat klager niet mee mocht doen met trefballen. Klager werd hierdoor zo boos, dat hij met een priem alle banden van alle fietsen in de fietsenstalling lek stak. Als gevolg hiervan moest klager zich melden bij de directeur van [instelling], pater [naam]. Klager vertelde aan pater [naam] wat aangeklaagde hem aan had gedaan, maar pater [naam] geloofde hem niet. Later die dag sloot aangeklaagde klager op in een kast, omdat klager niet zo moest liegen.

Later is klager naar de politie gegaan en heeft ook daar verteld wat aangeklaagde hem aan had gedaan. De agent aan wie klager zijn verhaal deed kwam langs op [instelling] en sprak daar met pater [naam] en aangeklaagde. Beide zeiden dat klager niet zo moest liegen. Hierop ging de agent weg. Weer werd klager opgesloten in een kast. Klager voelde zich verraden.

Klager heeft aangeklaagde ten minste 15 tot 20 keer oraal moeten bevredigen.

Klager verliet [instelling] toen hij 18 jaar was en in militaire dienst ging.

2.2. Klager heeft lange tijd niet over het seksueel misbruik door aangeklaagde durven praten. Hij kon hiermee niet bij zijn ouders terecht. Pas na vele jaren heeft klager hierover verteld aan een vriend van hem en aan zijn broer [naam].

Toen in 2009 in de media veel bekendheid werd gegeven aan het seksueel misbruik binnen de R.K.-Kerk realiseerde klager zich de ernst en omvang van hetgeen hem overkomen was. Klager is toen ook in therapie gegaan via Stichting Centrum '45. Hij nam onder andere deel aan de groepsbehandeling 'Narratieve dagklinische therapie', als gevolg van traumatisering in de vroege jeugd en seksueel misbruik in een katholiek internaat. Toen pas werd voor klager duidelijk waarom hij geen rust heeft gevonden in zijn leven.

2.3. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen aangeklaagde hem aan heeft gedaan. Voorts wenst klager een financiële vergoeding te ontvangen voor de door hem gelede schade.

3. De reactie

Aangeklaagde heeft bekend dat hij de feiten, waarvan klager stelt dat die zich hebben voorgedaan op de slaapzaal van het koetshuis en in de fietsenstalling, heeft begaan. Aangeklaagde heeft voorts in een schriftelijke reactie verklaard dat hij zich onverantwoord en onfatsoenlijk heeft gedragen in de richting van klager.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 53 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Aangeklaagde heeft deze feiten bekend. Derhalve is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Gedurende de periode dat klager onder de verantwoording van aangeklaagde viel in [instelling], heeft klager aangeklaagde ten minste 15 à 20 keer oraal moeten bevredigen. Voorts moest klager over de penis van aangeklaagde wrijven.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 jaar oud. Klager was door zijn ouders naar [instelling] gestuurd, terwijl de ouders van klager in [land] verbleven. Klager was dan ook erg ver van huis. Hij voelde zich eenzaam en was aanvankelijk blij met de aandacht die aangeklaagde hem gaf. Klager beschouwde aangeklaagde als een vriend bij wie hij zijn verhaal en gevoelens kwijt kon. Aangeklaagde heeft op grove wijze van deze situatie misbruik gemaakt.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde nog in leven is kunnen tegen hem nog maatregelen worden genomen. Nu aangeklaagde al lange tijd is uitgetreden uit de Congregatie zal de Klachtencommissie daartoe echter niet overgaan. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie de klacht gegrond te verklaren en zich in te spannen te doen wat in zijn macht ligt om het leed van klager te verzachten.

Dit advies is vastgesteld op 23 mei 2013 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager en aangeklaagde verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.